

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

246258

ประสบการณ์ที่ความเข้มแข็งของคนที่ย่านการป่าเพาะของนักเรียนนศเรียนทหาร
ตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา

เรือโท สมบุญ ชูเลิศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2553
ตีพิมพ์โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

b 00251004

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

246258

ประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนที่ผ่านการบ่มเพาะของนักเรียนเตรียมทหาร
ตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา

เรือโท สยมภู ชูเลิศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 1 7 8 1 3 5 5 3 8

EXPERIENCE OF CULTIVATED HARDINESS IN PRE-CADET COMMANDERS

Lt.JG. Sayompoo Choolert

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Counseling Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนที่ผ่านการบ่มเพาะของ
นักเรียนเตรียมทหารตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา

โดย

เรือโท สยมภู ชูเลิศ

สาขาวิชา

จิตวิทยาการปรึกษา

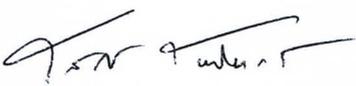
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.ณัฐสุดา เต้พันธ์

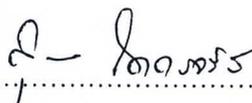
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.... คณบดีคณะจิตวิทยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คังนางค์ มณีศรี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.โสรัช โพิธแก้ว)

.... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.ณัฐสุดา เต้พันธ์)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ โคตรจรัส)

.... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

สยมภู ชูเลิศ : ประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนที่ผ่านการบ่มเพาะของนักเรียนเตรียมทหารตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา. (EXPERIENCE OF CULTIVATED HARDINESS IN PRE-CADET COMMANDERS) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร.ณัฐสุดา เต็มพันธ์, 113 หน้า.

246258

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนที่ผ่านการบ่มเพาะของนักเรียนเตรียมทหารตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากนักเรียนเตรียมทหารที่ดำรงตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา จำนวน 17 คน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเตรียมทหารให้ความหมายประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนที่ผ่านการบ่มเพาะ ประกอบด้วย 1.ความยากลำบากที่ต้องเผชิญ ทั้งทางกายและทางจิตใจ 2.การเติบโตของความเข้มแข็งอดทน ผ่านการเรียนการฝึกตามหลักสูตรและระบบของโรงเรียนเตรียมทหาร 3.สิ่งที่ยกงามจากการใช้ชีวิตนักเรียนเตรียมทหาร ได้แก่ ความเข้มแข็งทางกาย ความอดทนอดกลั้น การมีบุคลิกภาพที่ดี ความเป็นผู้นำ การมีอุดมการณ์ การมีมิตรภาพ ตระหนักถึงความรักที่มีต่อครอบครัว 4.สิ่งที่ช่วยผลักดันให้ฝ่าฟันความยากลำบากจากภายในตัวและแหล่งสนับสนุนภายนอก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้อภิปรายถึงการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยสำหรับนักจิตวิทยาการศึกษา รวมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนิสิต. อ. น. ส. ๒๖-๖-๕๖
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก. อ. น. ส.

5178135538 : MAJOR COUNSELING PSYCHOLOGY

KEYWORDS : HARDINESS / PRE-CADET

SAYOMPOO CHOOBERT : EXPERIENCE OF CULTIVATED HARDINESS IN
PRE-CADET COMMANDERS. ADVISOR : NATTASUDA TAEPHAN, Ph.D., 113
pp.

246258

This study explored the experience of cultivated hardiness among 17 pre-cadet commanders. Data were collected via in-depth interview. Using phenomenological approach, four major themes arose from data analysis:

1. Perceived difficulties included both physical and psychological difficulties.
2. Hardiness was developed via curriculum and pre-cadet school systems.
3. Growth as pre-cadet commanders consisted of physical strength, tolerance, good personality, leadership, ideology, having friends and awareness of love toward family.
4. Helping factors consisted of internal helping factors and external helping factors. Implications for counselor and future research are discussed.

Field of Study : Counseling Psychology

Academic Year : 2010

Student's Signature Lt. Jg. Sayompo Chooert

Advisor's Signature Nattasuda T. Ph.D.

กิตติกรรมประกาศ

ความมั่งคั่งแห่งชีวิตและจิตใจของข้าพเจ้า ได้เติบโตผ่านการศึกษาด้านสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ซึ่งบ่มเพาะและทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจในคำว่า การศึกษาคือความเจริญงอกงาม (Education is Growth)

การศึกษาในหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา และวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้เนื่องมาจากบุคคลมากมายหลายท่าน แม้ว่าในตอนนี้จะมีอีกล่านามท่านได้ครบทั้งหมดก็ตาม ข้าพเจ้าก็ขอขอบพระคุณท่านเหล่านั้นด้วยความเคารพยิ่งจากใจ

ขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ณัฐสุดา เต็มพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ครูผู้บ่มเพาะและมีส่วนอย่างยิ่งต่อความสำเร็จแห่งวิทยานิพนธ์นี้

ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.โสรัจ โภธิแก้ว รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ โคตรจรัส รองศาสตราจารย์ วชิร ทรัพย์มี รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ นลราชสุวัจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรัญญา ต้อยคำภีร์ อาจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา รวมถึงครูอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทสรรพวิชา ทั้งศาสตร์จิตวิทยา ศาสตร์การวิจัย ตลอดจนความเข้าใจในโลกและชีวิตแก่ข้าพเจ้า อันเป็นประโยชน์ยิ่งทั้งต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนักจิตวิทยาการปรึกษา และต่อการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้า

ขอบพระคุณ ผู้บัญชาการโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ตลอดจนผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นาวาเอกหญิง อรสา ดุรงค์เดช รองผู้อำนวยการส่วนการศึกษา โรงเรียนเตรียมทหาร ผู้บังคับบัญชาที่มีพระคุณยิ่งต่อข้าพเจ้า

ขอบพระคุณ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ และผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์แก่ข้าพเจ้าในการเก็บข้อมูลวิจัย

ขอบคุณ นักเรียนเตรียมทหาร ผู้เป็นวีรบุรุษแห่งวิทยานิพนธ์นี้

ขอบคุณ เพื่อนร่วมรุ่นจิตวิทยาการปรึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่น 24 รวมถึงพี่น้องครอบครัว Counseling ทุกคน

ขอบคุณ คุณปญุชร์สมิ์ ชูเลิศ ผู้เป็นดั่งดวงตะวันส่องแสงสว่างในหัวใจ อยู่เคียงข้างและมอบความอบอุ่นแก่หัวใจของข้าพเจ้าเสมอมา

ขอบพระคุณในบุญคุณอันหาที่สุดมิได้ของแม่ “อำพัน นาคแหยม” ผู้ให้ชีวิตและความร่มเย็นแก่ชีวิตของข้าพเจ้า ผู้สนับสนุนทุนการศึกษาทั้งหมด ผู้เป็นกำลังใจและดูแลข้าพเจ้าเสมอมา ไม่ว่าจะลูกจะเติบโตใหญ่เพียงใดก็ตาม และท่านก็เป็นทั้งหมดทั้งมวลแห่งชีวิตข้าพเจ้า ปรียุญานี้เป็นของแม่

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
บทที่ 1 : บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 : เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความเข้มแข็งอดทน (Hardiness).....	5
นักเรียนเตรียมทหาร.....	11
การวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
บทที่ 3 : วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
ผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
จริยธรรมในการวิจัย.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย.....	32
การตรวจสอบคุณภาพของการวิจัย.....	32

บทที่ 4 : ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล.....	34
ภูมิหลังของผู้ให้ข้อมูล.....	35
ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากผลการวิจัย.....	41
ความยากลำบากที่ต้องเผชิญ.....	42
ประสบการณ์ความยากลำบาก.....	44
สิ่งที่ต้องกนงามจากการใช้ชีวิตนักเรียนเตรียมทหาร.....	46
สิ่งที่ช่วยผลักดันให้ฝ่าฟันความยากลำบาก.....	57
บทที่ 5 : สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	71
สรุปผลการวิจัย.....	71
อภิปรายผลการวิจัย.....	72
การประยุกต์ใช้ผลการวิจัย.....	80
ข้อเสนอแนะ.....	81
รายการอ้างอิง.....	82
ภาคผนวก.....	86
ภาคผนวก ก.....	87
ภาคผนวก ข.....	91
ภาคผนวก ค.....	94
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	113

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	35

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1	
สรุปประเด็นประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนที่ผ่านการบ่มเพาะของ นักเรียนเตรียมทหารตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา.....	70